

Koulutusmateriaali opiskelijan kohtaamiseen kouluttajalle

Tutustu materiaaliin huolella ennen kouluttamista. Oheinen koulutusmateriaali tukee opiskelijan kohtaamismallin käyttöönottoa oppilaitoksessa. Koulutus voi toimia myös aloituksena keskustelulle oppilaitoksen toimintatapojen luomiseksi, kehittämiseksi tai yhdenmukaistamiseksi. Koulutus kestää 1-2 tuntia, riippuen siitä kuinka paljon aikaa käytetään ajatusten purkamiseen loppuun.

Koulutuksessa koulutettavat henkilöt jaetaan pieniin ryhmiin (n. 3-4 hlö). Jokainen ryhmä saa oman tehtävän opiskelijatilanteesta (*Opiskelija A,B,C,D*), joka etenee vaiheittain.

Tehtävämateriaali sisältää sekä toimintaohjeen että vihjeitä. Toimintaohjeessa ryhmälle kerrotaan ensihavainto ja annetaan joko ryhmänohjaajan tai opettajan rooli, jonka näkökulmasta opiskelijatilannetta tulee pohtia. Toimintaohje ohjeistaa myös ryhmän etenemään kohtaamismallin mukaisesti ja lukemaan vihjeet oikeassa kohdassa. Vihjeet vievät opiskelijatilannetta eteenpäin kertoen aina lisää tietoa ryhmälle. Tehtävämateriaali löytyy tämän dokumentin lopusta tulostettavassa muodossa.

Kohtaamismallin vaiheet ja kysymykset, joita ryhmä voi pohtia

1. Kohtaa

Miten kohtaisit opiskelijan, miten otat yhteyttä, millaisia sanoja/lauseita käyttäisit?

2. Pohdi

Mikä tukikeino sopisi parhaiten, kuka auttaisi opiskelijaa parhaiten?

3. Sovi

Mitä sopisit opiskelijan kanssa, mikä olisi oma roolisi, kuka olisi paras henkilö seuraamaan opiskelijaa?

4. Saata

Miten opiskelija löytää tuen luokse, miten saatat?

Ohjeet osallistujalle (kouluttaja voi lukea ääneen)

Ryhmäsi saa roolin ja ratkottavakseen opiskelijatilanteen. Opiskelijan tilanteesta selviää tietoa eri vihjeissä. Etene ryhmäsi kanssa saamasi toimintaohjeen mukaisesti pohtien yhdessä vaihe vaiheelta, kuinka toimisitte. Toimintaohje ohjaa toimimaan koulutettavan kohtaamismallin mukaisesti. Huomaa, että saat avata kunkin vihjeen vasta kun toimintaohje antaa luvan.

Toimintaohjeet ja vihjeet kootusti kouluttajalle

Opiskelija A.

Havainto: paljon poissaoloja

Rooli: RO

Vihje 1:

Huomaat Wilma-merkinnöistä, että yhdellä ryhmäsi opiskelijoistasi on kertynyt paljon poissaoloja viime aikoina. Kaikki ovat selvittämättömiä ja ulottuvat useina päivinä koko päivän mittaisiksi. Kursseja uhkaa keskeytyä. Päätät toimia.

Vaihe 1: *Kohtaa*

Vihje 2:

Opiskelija kertoo olleensa poissa, koska ei jaksata tulla kouluun. Kotona on akuutti erotilanne, vanhemmat eivät ole puhevälissä, koti uhkaa lähteä alta eron myötä. Koko koulu ahdistaa, mutta erityisesti ruotsi kielen aiemmat vaikeudet ovat nyt suurempia.

Vaihe 2: *Pohdi*

Vihje 3:

Opiskelija ei halua keskustella perhetilanteestaan muiden kanssa, vaan toivoo, että sinä ryhmänohjaajana otat kappia asiasta. Opiskelija turhautuu, eikä osaa sanoa miten voisit auttaa.

Vaihe 3: *Sovi*

Vaihe 4: *Saata*

Opiskelija B

Havainto: 1. vuositasen opiskelija itkee käytävällä

Rooli: opettaja

Vihje 1:

Kulkiessasi käytävällä, havaitset yksin istuvan opiskelijan, joka vaikuttaa itkuiselta. Et tunne opiskelijaa.

Vaihe 1: Kohtaa

Vihje 2:

Opiskelija sanoo, että kaikki hyvin eikä suostu kertomaan asiasta enempää vaan poistuu paikalta. Miten toimisit?

Vihje 3:

Seuraavana päivänä opiskelija kuitenkin tarttuu sinua hihasta käytävällä ja pyytää sinua keskustelemaan. Hän kertoo, että ei pärjää yhdelläkään tunnilla, deadlineet lähestyvät ja kouluhommat kasautuvat. Juuri tulleet arvosanatkin olivat surkeita. Kun kysyt arvosanoista, saat tietää, että ne ovat heikommillaan 8.

Vaihe 2: Pohdi

Vaihe 3: Sovi

Vaihe 4: Saata

Opiskelija C

Havainto: koulutarvikkeita puuttuu

Rooli: RO

Vihje1:

Saat viestiä matematiikan opettajalta 1. vuoden opiskelijastasi toisen jakson loppupuolella. Opettajan mukaan MAA02 kurssilla opiskeleva opiskelijasi ei vielä ole tuonut tunnille kirjaa tai läppäriä ja vihkokin tuntuu olevan hukassa jatkuvasti. Opettaja kertoo opiskelijan luvanneen hankkia tarvittavat välineet useaan otteeseen, mutta ei ole tuonut siitä huolimatta.

Vaihe 1: Kohtaa

Vihje 2:

Kohdatessasi opiskelijan, selviää, että kouluhankinnat käyvät pahasti vanhempien kukkarolle. Tiukkaa on muutenkin, eikä opiskelijasi kehtaa kysyä enää rahaa hankintoihin. Opiskelija ei missään nimessä halua, että huoltajaan ollaan yhteydessä.

Vaihe 2: Pohdi

Vaihe 3: Sovi

Vaihe 4: Saata

Opiskelija D

Havainto: heikkoja arvosanoja

Rooli: Ro

Vihje 1:

Pidät ryhmänohjauskeskustelua ja opiskelijasi on saanut heikkoja arvosanoja lähes kaikissa aineissa.

Vaihe 1: Kohtaa

Vihje 2:

Opiskelija kertoo, että tuntuu ettei opi oppitunnilla yhtään. Asioiden opiskeleminen kirjasta on työlästä eikä opeteltujen asioiden muistaminen onnistu. Myös yläkoulussa on ollut vastaavaa ongelmaa, mutta siellä opiskelija on vielä selvinnyt käyttämällä paljon aikaa koulun ulkopuolella.

Vaihe 2: Pohdi

Vaihe 3: Sovi

Vaihe 4: Saata

Opiskelija A

Toimintaohje:

Havainto: paljon poissaoloja

Rooli: RO

Lue vihje 1

1. Kohtaa

Miten kohtaisit opiskelijan, miten otat yhteyttä, millaisia sanoja/lauseita käyttäisit?

Lue vihje 2

2. Pohdi

Mikä tukikeino sopisi parhaiten, kuka auttaisi opiskelijaa parhaiten?

Lue vihje 3

3. Sovi

Mitä sopisit opiskelijan kanssa, mikä olisi oma roolisi, kuka olisi paras henkilö seuraamaan opiskelijaa?

4. Saata

Miten opiskelija löytää tuen luokse, miten saatat?

Opiskelija A

Vihje 1

Huomaat Wilma-merkinnöistä, että yhdellä ryhmäsi opiskelijoistasi on kertynyt paljon poissaoloja viime aikoina. Kaikki ovat selvittämättömiä ja ulottuvat useina päivinä koko päivän mittaisiksi. Kursseja uhkaa keskeytyä. Päätät toimia.

Opiskelija A

Vihje 2

Opiskelija kertoo olleensa poissa, koska ei jaksa tulla kouluun. Kotona on akuutti erotilanne, vanhemmat eivät ole puheväleissä, koti uhkaa lähteä alta eron myötä. Koko koulu ahdistaa, mutta erityisesti ruotsi kielen aiemmat vaikeudet ovat nyt suurempia.

Opiskelija A

Vihje 3

Opiskelija ei halua keskustella perhetilanteestaan muiden kanssa, vaan toivoo, että sinä ryhmänohjaajana otat kappia asiasta. Opiskelija turhautuu, eikä osaa sanoa miten voisit auttaa.

Opiskelija B

Toimintaohje:

Havainto: 1. vuositason opiskelija itkee käytävällä

Rooli: opettaja

Lue vihje 1

1. Kohtaa

Miten kohtaisit opiskelijan, miten otat yhteyttä, millaisia sanoja/lauseita käyttäisit?

Lue vihje 2

Lue vihje 3

2. Pohdi

Mikä tukikeino sopisi parhaiten, kuka auttaisi opiskelijaa parhaiten?

3. Sovi

Mitä sopisit opiskelijan kanssa, mikä olisi oma roolisi, kuka olisi paras henkilö seuraamaan opiskelijaa?

4. Saata

Miten opiskelija löytää tuen luokse, miten saatat?

Opiskelija B

Vihje 1

Kulkiessasi käytävällä, havaitset yksin istuvan opiskelijan, joka vaikuttaa itkuiselta. Et tunne opiskelijaa.

Opiskelija B

Vihje 2

Opiskelija sanoo, että kaikki hyvin eikä suostu kertomaan asiasta enempää vaan poistuu paikalta. Miten toimisit?

Opiskelija B

Vihje 3

Seuraavana päivänä opiskelija kuitenkin tarttuu sinua hihasta käytävällä ja pyytää sinua keskustelemaan. Hän kertoo, että ei pärjää yhdelläkään tunnilla, deadlinet lähestyvät ja kouluhommat kasautuvat. Juuri tulleet arvosanatkin olivat surkeita. Kun kysyt arvosanoista, saat tietää, että ne ovat heikommillaan 8.

Opiskelija C

Toimintaohje:

Havainto: koulutarvikkeita puuttuu

Rooli: RO

Lue vihje 1

1. Kohtaa

Miten kohtaisit opiskelijan, miten otat yhteyttä, millaisia sanoja/lauseita käyttäisit?

Lue vihje 2

2. Pohdi

Mikä tukikeino sopisi parhaiten, kuka auttaisi opiskelijaa parhaiten?

3. Sovi

Mitä sopisit opiskelijan kanssa, mikä olisi oma roolisi, kuka olisi paras henkilö seuraamaan opiskelijaa?

4. Saata

Miten opiskelija löytää tuen luokse, miten saatat?

Opiskelija C

Vihje 1

Saat viestiä matematiikan opettajalta 1. vuoden opiskelijastasi toisen jakson loppupuolella. Opettajan mukaan MAA02 kurssilla opiskeleva opiskelijasi ei vielääkään ole tuonut tunnille kirjaa tai läppäriä ja vihkokin tuntuu olevan hukassa jatkuvasti. Opettaja kertoo opiskelijan luvanneen hankkia tarvittavat välineet useaan otteeseen, mutta ei ole tuonut siitä huolimatta.

Opiskelija C

Vihje 2

Kohdatessasi opiskelijan, selviää, että kouluhankinnat käyvät pahasti vanhempien kukkarolle. Tiukkaa on muutenkin, eikä opiskelijasi kehtaa kysyä enää rahaa hankintoihin. Opiskelija ei missään nimessä halua, että huoltajaan ollaan yhteydessä.

Opiskelija D

Toimintaohje:

Havainto: heikkoja arvosanoja

Rooli: RO

Lue vihje 1

1. Kohtaa

Miten kohtaisit opiskelijan, miten otat yhteyttä, millaisia sanoja/lauseita käyttäisit?

Lue vihje 2

2. Pohdi

Mikä tukikeino sopisi parhaiten, kuka auttaisi opiskelijaa parhaiten?

3. Sovi

Mitä sopisit opiskelijan kanssa, mikä olisi oma roolisi, kuka olisi paras henkilö seuraamaan opiskelijaa?

4. Saata

Miten opiskelija löytää tuen luokse, miten saatat?

Opiskelija D

Vihje 1

Pidät ryhmänohjauskeskustelua ja opiskelijasi on saanut heikkoja arvosanoja lähes kaikissa aineissa.

Opiskelija D

Vihje 2

Opiskelija kertoo, että tuntuu ettei opi oppitunnilla yhtään. Asioiden opiskeleminen kirjasta on työlästä eikä opeteltujen asioiden muistaminen onnistu. Myös yläkoulussa on ollut vastaavaa ongelmaa, mutta siellä opiskelija on vielä selvinnyt käyttämällä paljon aikaa koulun ulkopuolella.